

Jubileumi férfitorna

Murkatársunk, Lukács György
jelenti Luxemburgból:Válogatottunk a döntőbe
jutásért játszikGyors vigasz a gall kakas
megtépázásával

Röplabda

A SPORT, a labdajáték egyik varázsát az adja, hogy sohasem lehet tudni, mit hoz a következő másodperc. A siker mikor vált át kudarcra, és fordítva. A magyar férfiválogatott számára például pénteken éjteltájt „süttött ki a nap”. No, persze azért nem ennyivel később sötétedik Luxemburgban, mint Budapesten, mindenestre este, a franciák elleni találkozó pillanatok alatt szebb lett a világ. Pedig a gall kakas fiatalok a junior EB egyik aranyvárományosai. Igaz, egy felnőtt magyar együttesnek illik is győzni ellenük, de a finnek elcsenvedett érthetetlen – valószínűleg örök rejtély marad – és megalázó vereség után már nem sok jóra számíthatunk.

A szakvezetés – Sinka László csapatvezető, Sándor Péter vezetőedző és Nyári Sándor másodedző – külön-külön is megtárgyalta a játékosokkal az ügyet és este egy minden szempontból új magyar csapat lépett a porondra.

NEM TULZÁS, két játszmán át szinte, csak menekültek a labda elől a franciák. A finnek elleni alibinyítások helyett, most széles repertoárban a jól meghúzott szervák gyakran érintetlenül vágódtak az ellenfél területére. Szabó Zoltán és Király Zoltán demoralizáló bombái lenyűgözték a közönséget, a tévénézőket. Magyar Zoltán ötletes előkészítő játéka fazonát adott a csapatjátéknak. Mire felocsúdott az ellenfél, már két játszmán (31 perc) túl voltak a csapatok. Kis megtorpanás következett (néhány nyitásfogadási hiba), ám jött a huszáras hajrá és végül Király remek vonalutása már az első mérkőzés-labda értékesítését jelentette.

A 3:0 gyorsan megnyugtatta a kedélyeket. A gyors számológatók eredménye: a mieink szombat este már mindenképpen a döntőbe jutásért játszanak, de, hogy kívül, az a kora délutáni francia–finn mérkőzés eredményének a függvénye.

A papírfőforma szerint –, ha a sport varázsa nem produkál újabb csodát –, létrejön vasárnap a magyar–finn döntő.

Ennek nagyon szurkolok – mondta Sándor Péter szövetségi kapitány. – Szeretnénk az északiakkal ismét találkozni és bebizonyítani, hogy a péntéki randevú történetek, csak egy véletlen kisiklás következményei voltak.

ÉZT LÁTSZIK igazolni a francia–finn összecsapás forgatókönyve is, hiszen a mieink által „tönkrevért”

Belépsz a százéves, fából faragott kapun. A portás köszön, kérdezi: „Mi járatban...?” Ríportra jöttél, mondd, s ő bólint, igen, az igazgató már vár. Felmész hát a lépcsőn, végig a kockaköves folyosón az irodáig. Minden olyan, mint az ország bármely más általános iskolájában. Azaz...

A századelőn alapított iskola kapuja mellett tábla, s rajta felirat: *Mozgásjavító Általános Iskola és Diákotthon*. Százkilencvenen koptatják itt a padokat, százkilencvenen az ország minden tájáról. Közülük csak negyvenen járnak haza nap, mint nap, a többiek bentlakók. De elmondhatnák-e a számok bármit is arról, hogyan él, tanul, gyógyul és játszik itt ez a csaknem kétszáz gyerek.

Elmondhatják-e a gondolatokat... hogy mi jár a fejekben, amikor a test tizedszer és tizenötödször is nekiveselkedik ugyanannak a látszólag pofon egyszerű mozdulatnak: felemelni vagy egymás elé tenni a lábat, megmarkolni és játszani a babbal töltött apró zsákokkal, egyetlen tökéletes úszótempót tenni a vízben. Vannak itt gyerekek, akik súlyos izomsorvadásban szenvednek. Olimpiai győzelemmel ér fel minden diadalmasan végigvitt mozdulatuk. Túl az erősítésen és túl a sikeres mozdulatok öröme, számukra a mindennapos testnevelés – az életüket hosszabbítja meg, és teheti szebbé.

Gyermekrajzok a folyótudja, hányadik próbálkozásra sikeredtek éppen így, hány kusza mozdulatot kellett megszelídíteni, amíg a képek idekerültek. A szobákban, a hat-nyolc-kilencégyes birodalmakban a falakon poszterek, fotók, George Michael, Sabrina, Dettári...

A vaságyak között, az ajtó mellett egy hamisítatlan, dúsmatracé nagypolgári kerevet. A legerősebb, a legtekintélyesebb fiú alszik ebben, gondolja az idegen, aztán kiderül: egy apró nyolcadikos – talán hagyatéka, családi örökség ez is. Akár az a három zongora, két helyiséggel odébb. Az osztálytermek valamivel kisebbek a megosztottnál, bennük speciális, egyénre „faragott” padok, eszközök, s persze a vendég láttán kissé megszeppent gyerekek. Egy nagyobb lány érkezik éppen, tizenkét éves is elmult, de sérültsége miatt nem élhet úgy, ahogyan a legtöbb hatodikos. Nemrégiben – meséli – elvitték őket egy lovardába. A bátrabbak fel is merészkedhettek az állatok háttára. Először csak pillanatig, később már hosszabb percekig át végeztek gyakorlatokat odafönt, az imbolgós „emeletről”.

A tornaszobák elengedhetetlen tartozéka: a túlkör. Bizarrr hasonlat: mint a balett-termekben. Itt, a tűkör előtt (is) csiszolódik fokról fokra a mozgás, az itt eltöltött órák, hetek, évek adnak esélyt arra, hogy a gyerekek könnyebben viseljék önnön testüket, hogy hónapról hónapra gyorsabban jussanak el a padtól a tábláig... hogy – ha meg nem is szűnik – csökkenjen a különbség köztük és köztünk.

Számok és tények... Tizenöt millió forint jut az intézménynek egy esztendőben, s ebből nemcsak ezt az iskolát, de egy csillaghegyi intézményt és egy kertészi diákotthont is el, illetve fenn kellene tartani. Ami persze ennyi pénzből szinte lehetetlen, így többnyire meg a legszükségesebb eszközökre sincs pénz. Az adományok és a hagyatékok enyhítenek valamiképpen az anyagi gondokból, de itt van például egy nemrégiben elhunyt fran-

cia hölgy hagyatéka: háromszáz (!) francia könyv és egy többszobás párizsi apartament. Most egy francia ügyvéd szorgoskodik azon, hogy az iskola valaha is hasznát lássa a hagyatéknak.

Szóval a tények... egy tornaterem és három tornaszoba mellett leginkább a valóban különleges – speciális medencéből és tangenteros hidroterápiás kezelésre alkalmas masinakkal felszerelt – uszoda a mozgáskultúra fejlesztésének a színtere. Bár itt szinte minden egyéb, az frásztanítás, a rajzóra, s még a kommunikációt segítő logopédiai és gépírási-órák is a gyerekek mozgáskultúráját, a mozdulatok összhangjának megteremtését és javítását szolgálják. Vagyis: az esélyek és lehetőségek „kiegyenlítését”.

Egy fotóalbum lapjairól kiderül, hogy 1903-ban alapították az iskolát e falak között, s hogy az első ilyen jellegű intézmény volt ez akkoriban. A harmincas évek közepén pedig már komplex rehabilitációs központ volt itt, tanonképzésre alkalmas tanodával, otthonnal, kórházzal és munkahelyekkel. S mindemellett, tün-teti fel az egykori irat másolata, a vallás tanításának otthona is volt akkoriban az épület. De hát ez akkor volt... mi pedig a ma tényeit vesszük sorba. S mi lehet maibb 1988-ban, mint a számítógép. A komputer itt alapvető szerepet kaphatna, hiszen a már említett mozgáskultúrát, a mozdulatok összerendezését kiválóan szolgálja. Könnyítheti a betűtanulást, gyorsítja a reflexeket is, nem beszélve arról, hogy a gépirásra alapozva a számítástechnikába vezethetnénk el a gyerekeket. Persze, megint a pénz... Hol az a harmincnyolcezer forint, ami lehetővé tenné egyetlen spe-

ciális klaviatúra beszerzését?

„Nézz csak meg! – mondja Nadas Pál, az igazgató, s egy fényképet mutat. – Ennek a kisfiúnak az égegy adta világon semmi baja, „csak” a jobb lába hiányzik térdtől. A világ legnagyobb vagánya, kedves, mindig szervez valamit... él, mint hal a vízben. De a lelkébe nem látni bele. Nem tudhatjuk, vajon elbírná-e „odakint” a fellállás terhet. Megállná-e a helyét egy negyvenes létszámú osztályban... ha félre kéne húzódnia, amikor a srácok fociznak, ha a testnevelés órákat egy padon ülve kellene végignéznie, ha nem táncolhatna a lányokkal... szóval, kaphatna-e ugyanezen a gyerekek annyi sikerélményt, mint itt nálunk. Persze, vannak súlyosabb esetek is. Legutóbb, farsangkor szinte valamennyien maszkarába bújtak, felszabadultak tudtak örülni, ünnepegni... Örök dilemma hát, hogy jót teszünk-e vagy sem, ha egy viszonylag zárt világot teremtünk számukra. Vajon nem rekesztjük ki őket a beilleszkedés útjaiból? S az is kérdés, vajon milyen fókuszálásról húzható meg a határ. A közel száz fős tanári, nevelői, orvosi karal mindent elkövetünk azért, hogy akik itt éltek, éljenek éveken át, azok a beilleszkedés lehetőségével hagyják el az iskolát. Ugy, hogy teljes és boldog életet éljenek. Persze, azt is tudom, ez már nem csupán rajtuk múlik.”

Becsukod magad mögött az iroda ajtaját, végigmegy a kockaköves folyosón, le a lépcsőn. A portás köszön... kilépsz a százéves, fából faragott kapun. Ríporton voltál. Ríporton, egy általános iskolában – amely egészen más, mint bármelyik az országban.

Harle Tamás

Hármas férfi tornaviadal

A magyaroknak
nem volt igazi ellenfele

Ez a hétvége mindenképpen ünnep Esztergomban. Szent István halálának 950. évfordulója alkalmából többféle megemlékezést is tartanak, a városban teljes az ünnepi hangulat, a gyönyörű tavaszi napfény és a zézlódisz pedig pompás díszlet.

A város sporteseménye nincs kapcsolatban az évfordulóval, de a vendég osztrák és francia férfi tornászválogatott így egy igazán színes magyar városban ismerkedhet meg.

A sportesemény, amely körül nemrég még a Duna vízze fodrozódott, most hármas tornászviadallal kész. A hírek szerint a jegyek jóelőre elfogytak, igaz kicsi a lelátó, így viszont biztos, hogy nem zavarják a hangulatot az üres széksorok. A délutáni megnyitót – a három ország himnuszával és a szokásos köszöntőkkel – kísért hosszúra nyúl, ami csupán azért feltűnt, mert az egy órája már melegítő tornászok most több mint negyedórát egyhelyben kell hogy álljanak. Láthatóan nehezen viselik a mozdulatlanságot. De végül megkezdődhet a verseny, s mi is az esélyesekre összpontosíthatjuk a figyelmünket.

Az osztrákok sem a magyarokra, sem a franciákra nem veszélyesek, még akkor sem lennének azok, ha teljes és legjobb csapatukkal indulnának. Most azonban a hat helyett csupán öt tornászával állnak ki, s ráadásul egyik legjobbjuk, Blum meg is betegedett.

A csak szabadonválasztott gyakorlatokra kiírt verseny tehát a két olimpiára készülő válogatott párharcát ígéri. A magyarok természetesen jóval esélyesebbek, de nemcsak az udvariasság mondhatja velünk azt, hogy nem szabad lebecsülni a franciákat. Igaz, ők tavaly éppen hogy csak biztosították az olimpiai részvételt a VB-n (12. lettek), van viszont néhány kiváló tornász. Az mindenesetre könnyített a magyarok dolgán, hogy egyik klasszisuk, Cairon ezúttal csak tartalékként érkezett. A verseny viszont sajnos nagyon hamar eldőlt, már az első szert, a talajt követően tudjuk: a hazai tornászoknak ezen a délutánon a továbbiakban nincs ellenfelük.

A legjobb francia, Barbieri ugyanis már az első ugrás-sort rontja – fáj a lába, mondják róla – a befejező duplaszállatból pedig nagyot esik, s utána már fel sem

tud állni. Bár a kórházban begipszelik a lábát, remélhetőleg a sérülése nem súlyos, kár lenne, ha a rossz emlék maradna benne Esztergomból.

Ez mindenesetre azt jelenti, hogy a franciák is öt fővel folytatják, amellyel behozhatatlan hátrányba kerülnek. A magyar csapat, noha csupán ezen a délutánon érkeztek a fiúk kéthetes tatali edzőtáborozásukból, jól tornászik. Igaz, többüknek egy-egy szeren becsúszik egy hiba, de a győzelem itt sem forog veszélyben. Kiválóan, hiba nélkül tornászik Guccozghy, akit igen magas pontszámokkal jutalmaznak a bírások, s ő nyeri az egyéni versenyt. Tóth Balázst is csak kicsitől lehet; sokáig topogott a válogatott kapujában, s most jól élt a lehetőséggel.

Felkészülési állomásnak kiválóan megfelelt ez a verseny, még ha a csapatok igazi összecsapása ezúttal el is maradt.

Csapatversenyben: 1. Magyarország (Guczoghy, Tóth, Boda, Fajkus, Párika, Horváth) 289,30, 2. Franciaország 282,00, 3. Ausztria 262,80.

Az egyéni verseny összesítése lapunk zártakor még nem készült el.

„Az olimpiáig maradok”

Bordán Dezső, a férfiválogatott vezetőedzője – mint ismeretes – április elején levélben kérte felmentését. Munkáját viszont a válogatott élén azóta is ellátta, most is ő vezeti a csapatot Esztergomban. A magyar torna szempontjából, mindenképpen megnyugtató hírrel szolgál:

– A héten megbeszélésen voltam Deák Gábor államtitkárnál, az AISH elnökénél. S végül úgy állapodtunk meg, hogy az olimpia fontosságát szem előtt tartva, a játékok befejeztéig maradok. Ez nem jelenti azt, hogy a problémák megszűntek volna, de megpróbálok függetleníteni magam tőlük, s ha mindenki teszi a dolgát, akkor átvesszük ezt a periódust. Természetesen az olimpia után visszatérünk a kérdésre.

Reméljük, hogy így lesz... B. I.

Schmitt Petra
a női győztes

Tenisz

Szigeti Ottó-emlékverseny, Finom Vegyszer Kupa, a Bp. Spartacus rendezésében, Tabán, Arok utca.

A színvonalas női döntőben Schmitt P., a Bp. Honvéd kitűnősege diadalmasan dönt Futács ellen, és ezzel elnyerte a 18 ezer forintot első díjat. A férfi egyeselődöntőkben meglepetésre Lányi simán vereséget szenvedett Kövestől, míg a másik

ágon Markovits könnyen nyert Noszály ellen.

Férfiak. Egyes elődöntők: Köves (Bp. Spartacus)–Lányi (MTK-VM) 6:3, 6:1; Markovits (Vasas)–Noszály (Bp. Honvéd) 6:3, 6:2. Páros döntő: Markovits, Köves–Lányi, Keresztes (MTK-VM) 6:7, 7:6, 6:1.

Női döntők. Egyes: Schmitt P. (Bp. Honvéd)–Futács (BSE) 6:3, 1:6, 6:4. Páros: Szikszay, Csurgó (Bp. Spartacus)–Schmitt P., Schmitt G. (Bp. Honvéd) 6:0, 6:3.